

תקות מנחם

גיליון מס'
225

יו"ל לקראת ש"פ ויחי
ה'י תהא שנת אל-על* – שנת
ביאת ה'משיח (בגימטריא)

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי הרמב"ם
ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות ב"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם, להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו, הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש. ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

בעז"ה

לחיות עם הזמן!

סיום ספר טהרה

ספר טהרה-ה'

מחזור כט שנה זך

יום ד' פרשת שמות ט"ו טבת

ה'י תהי שנת אל-על – שנת ביאת ה'משיח (בגימטריא)

סיום הלכות מקוואות וכל ספר עשירי - ספר טהרה והתחלת ספר הי"א - ספר טיקין
והשלמה להלכות טומאת אוכלין (ח"ג) והלכות כלים (ח"ב)

הידור, וכן לומדים מכך שבחינוך, ילדים חשוב שהכל יהי
בהידור המקסימלי!

ולכן גם ההנהגה המקובלת ברוב הבתים שמדליקין באופן
של "מהדרין מן המהדרין"; "נר לכל אחד ואחד", ו"מוסיף
והולך" מיום ליום. וגם שרבים רבים מהדרים ומדליקים נרות
של "שמן זית זך" כמו שהי' בהדלקת המנורה בביהמ"ק,
למרות שנרות פשוטים גם כשרים.

ערבות והתאחדות ישראל

ג.וכן הלי כלים מורים על אהבת ואחדות ישראל כי "כלי"
הוא רי"ת² כהנים לויים ישראלים וגם כלים מלי התכללות של
כלל ישראל (כלי – רי"ת – כלל ישראל).

ופרשיות מקץ ויגש מורות על ההתאחדות של כלל ישראל
שהיו אז, האחים, למצוא ולשחרר במס"נ את יוסף ואת
בנימין, ועל דבר הערבות של יהודה עבור בנימין שמזה לומדים
את ענין "כל ישראל ערבים זב"ז", וכן דין ערבות בממון.

וכפי שכתבנו שהאחים התוודו: "ויאמרו איש אל אחיו, אבל
אשמים אנחנו על אחינו בראותנו צרת נפשו בהתחננו אלינו
ולא שמענו". ויש כאן ריבוי מילים המתחילות בא'; היינו שזה
האל"ף! של התורה ועם ישראל! אהבת ואחדות ישראל!

ולהעיר משיחת כ"ק האדמו"ר הריי"צ המודפסת בספר
השיחות, בביאור משמעות אותיות א' ב' הראשונות (ע"ד הגמ'
בסכת שבת³: "אל"ף בי"ת – אלף בינה (ל"למוד תורה", רש"י)
גימ"ל דל"ת – גמול דלים") כך אומר הרבי הקודם: "א'-ב';
אחדות (ואולי גם אהבה) – ברכה, ג'-ד'; גאון – דלות.

הפטרות ויגש – יהודה ואפרים לאחד

ד. ועד"ז התוכן הכללי של תחילת ושם הפרשה ויגש, הוא

הטמא והטהור יחדיו

א. בהמשך למה שכתבנו בעז"ה בגליונות הקודמים, שמתוכן
הלי טומאת אוכלין והלי כלים לומדים על ענין אהבת ישראל
ואחדות ישראל (וכן מפרשיות מקץ ויגש);

בסוף הלכות טומאת אוכלין נאמר, שעפ"י תורה הטמא
והטהור יכולים לאכול יחדיו, ומותר לטהור להיטמא, וברגל
כולם טהורים ואוכלים יחדיו. ומה שהפרושים והחסידיים
במשך השנה לא אוכלים עם שאר העם, הוא רק כדי שלא
להיטמא, ולא בגלל ייחוסם או רמתם ברוחניות, אבל מתי
שאפשר כמו ברגל כנ"ל, משתדלים לאכול יחד, ורק עם גויים
לא יכולים לאכול יחד, כמ"ש בפר' מקץ "כי לא יוכלון
המצרים לאכול את העברים לחם, כי תועבה היא וגו'". וכן
בהל' מאכלות אסורות, שאין לסעוד ולשתות יין יחד עם גויים,
גם לא יין מבושל, שאין בו חשש יין נסך, כדי שלא יבואו
להתרועע ולהתחתן איתם.

והתקדשתם והייתם קדושים

ב. בסיום של הלי טומאת אוכלין, מדובר ע"ד ההנהגה באופן
של הידור ולפנים משורת הדין, שלמרות שבמשך השנה לא
חייבים להיות טהורים (רק ברגלים), ה"חסידיים הראשונים
(הפרושים) היו אוכלין אוכלין חולין בטהרה, ונהגין מן
הטומאות כולן כל ימיהם וכו' ודבר זה קדושה יתירה היא
ודרך חסידות שיהא אדם נבדל ופורש וכו', (ומסיים) שנאמר
"והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני הוי' מקדישכם".
היינו שמדבר ע"ד ההנהגה בהידור מיוחד, וזהו תוכן הנס
וההנהגה בחנוכה (שהרי למדו ההלכות במשך ימי החנוכה
וסיימו ב"זאת חנוכה"); שהנס הי' כדי שידליקו המנורה
בהידור בשמן טהור, למרות שטומאה הותרה בציבור, וכמו
שהמפרשים על הסוגיא בגמ' ד"מאי חנוכה¹ אומרים
שבחנוכת המקדש והמנורה מחדש רוצים שיהי' באופן של

² שיחות אדמו"ר הריי"צ על סידור ג' המצות ב"קערה", שמובא בליקוטי
טעמים ומנהגים של כ"ק אד"ש מה"מ.

³ שבת קד, א.

¹ שבת כא, ב.

ההגשה והקירוב של יהודה ליוסף, שמורה על קירוב של חלקי עם ישראל יהודה ליוסף וישראל, ורואים שאיחוד זה הוא ענין עיקרי בפרשה שהרי ההפטרות הוא מעין הפרשה, ותוכן ההפטרות הוא האיחוד של עץ יהודה ועץ יוסף – אפרים, עד שיהיו ל"עץ אחד והיו לאחדים בידך"⁴, שזוהי ההכנה לשלימות ההתאחדות של כלל ישראל שתהי' לעת"ל, כמ"ש שם בבניא⁵: "כה אמר ה' אלוקים הנה אני לוקח את עץ יוסף וגו' את עץ יהודה, ועשיתים עץ אחד והיו אחד בידי: ועשיתים לגוי אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד יהיה לכולם למלך, ולא יהיו עוד לשני גויים ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד"⁶ שזוהי האחדות הקשורה עם הגאולה השלימה שאז יתקיים⁷ "ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכולם":⁸ **"דוד עבדי נשיא להם לעולם"**.

ז.א. שזהו התוכן גם של הפרשה וגם של ההפטרות ענין של **אחדות ישראל**, וכמשמעות המילה **ויגש** מל' **גישה** וקירוב.

וכ"ז מביא את הגאולה וכמרומו גם במילה **גשנה**, "ואת יהודה שלח אל יוסף להורות לפניו גשנה" שהיא גם מלשון **גישה** וקירוב ואילו הן האותיות שעל הסביבון בגימטריא **משיח!**

היינו שהאהבה והאחדות מביאים המשיח, ויהיו אז **בשלימות!**

מקוה ישראל – אחדות ישראל

ה. בהמשך למ"ש לעיל בתוכן של הלי' טומאת אוכלין והלי' כלים בענין אהבת ואחדות ישראל שהם מביאים את הגאולה מיד, וכן של הפרשיות מקץ וויגש, עדי"ז תוכן ההלכות הבאות אח"ז – הלי' מקוואות, גם תוכן אהבת ישראל ואחדות ישראל שהם מביאים את הגאולה, וכן התוכן וההוראה מפרשת **ויחי** (כי מתחילים ההלכות בשבת פי ויחי);

בפשטות ובמוחש רואים שכמה וכמה יהודים נכנסים לתוך מקוה אחת והמקוה מאחדת אותם שטובלים במי המקוה, היינו שמתבטלים בתוך המים (ע"ד שהים נקרא "עלמא דאתכסיא"⁹) וכמ"ש בחסידות **"טבילה"** – אותיות **"הביטל"**.

ויתכן ברעיון הרוחני שתהי' מקוה כ"כ גדולה שכל עם ישראל ייכנסו ויטבלו בעת ובעונה אחת באותה המקוה! וע"ד מה שאומרים במצות סוכה, שחז"ל אומרים¹⁰: "ראויים כל ישראל לישיב בסוכה אחת". היינו, שברעיון הרוחני יתכן שתהי' סוכה ענקית בה יכנסו כל ישראל, היינו שסוכה אחת מאחדת את כל עם ישראל; וכתוב בחסידות שהמקוה דומה לסוכה, שיש בו תכונות דומות לסוכה; המקוה היא כמו מי מרובעת **ס-מ' סופית** כי יש לה ד' דפנות¹¹. ויש בה **מ' סאה**, וכן שלימות הסוכה **המהודרת** היא כשיש לה ד' דפנות. ובסוכה נכנס האדם **כולו לתוך** הסוכה, והסוכה מקיפה אותו מכל צדדיו ובכל עניניו, היינו שקדושת הסוכה מקיפה אותו מכל צדדיו וחודרת בכל עניניו וזו הרי המצו היחידה בתורה שצריכים להיכנס לתוכה **לגמרי**, משא"כ בשאר המצוות הם פעולה בחלק מהגוף. וכמו שאומר ר' לוי"צ מברדיטשוב שהאדם נכנס לתוך הסוכה כל כולו אפי' עם המגפיים שלו, ואפי' עם **הבוץ** שעל המגפיים, היינו שהסוכה מטהרת כמקוה את כל ה"בוץ" והלכלוך של האדם.

וכן במקוה נכנס האדם כל כולו לתוך מימי המקוה, וא"א שישאר שום דבר ממנו חוץ למים. ואפי' קצה שיערה הכי קטנה. והיינו, שהאדם מתבטל לגמרי במים הרוחניים, כמ"ש הרמב"ם בהלי' האחרונה של הלי' מקוואות וכל ס' טהרה "והביא נפשו במי הדעת – טהור". הינו שמבטל עצמו לגמרי לענינים הרוחניים וכן מבטל את ישותו בפני יהודים אחרים, שזוהי המשמעות שכולם נכנסים למקוה אחת. וכשאינן ישות וגאווה אזי ממילא יש אחדות ישראל [וכמ"ש לעיל (ס"ג) דברי הרבי הקודם במשמעות האותיות הראשונות של הא"ב, שאם אין אחדות ואהבה יש (**גאווה**) ואז אין הברכה אלא דלות, ר"ל] ואפי' שזוהי גם המשמעות של הפס':¹² **"מקוה ישראל היי"** וחז"ל במשנה סוף מס' יומא¹³ דורשים זאת גם על ענין המקוה (כפי שיתבאר להלן) וז"ל המשנה: אמר ר' עקיבא אשריכם ישראל! לפני מי אתם מיטהרין? מי מטהר אתכם? אביכם שבשמים, שנאמר¹⁴ "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, ואומר: מקוה ישראל (הי), מה המקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל", ואמנם הפשט הפשוט בכתוב **"מקוה ישראל"** אומרים המפרשים שהכוונה **התקוה** של עם ישראל לה', אבל התנא דורש כאן שהוא מל' **מקוה**.

והיינו שהמילים מקוה ישראל מוסבים גם על מקוה טהרה ואפי' **"מקוה ישראל"** גם מל' **כינוס** ואחדות כמשמעות הכתוב **"מקוה מים** יהיה טהור"¹⁵ היינו שכינוס ואחדות עם ישראל מגלה ומביא את טהרתם של עם ישראל. ואפשר להוסיף שע"י הכינוס ואחדות ישראל יש תקוה לעם ישראל ולגאולה והישועה.

מקוה ישראל – התקוה לגאולה

ו. ועי"כ מתקיים המשך הפס' בירמיהו הכתוב קודם **"מקוה** ישראל **מושיעו** בעת צרה", היינו שאחדות עם ישראל מביאה את הישועה והגאולה במהרה מיד ממש!

וכן בפרי' ויחי אנו מוצאים את שני ענינים אלו האחדות שמביאה את הגאולה; יעקב אבינו מקבץ את בניו ומאחדם ועי"כ רוצה לגלות להם ולהביא את הגאולה וכמ"ש בפרשה¹⁶: "ויקרא יעקב אל בניו, ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם **באחרית הימים**: **הקבצו** ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם" היינו שמתוך ועי"כ אסיפתם רצה **לגלות** ולהביא הגאולה, וכמו שאומר רש"י¹⁷ "ביקש **לגלות את הקץ וכיו"** [וכן כותב בתחילת הפרשה עה"פ **ויחי**] [ועי' במסגרת ביאור אד"ש זה בפרוטרוט] והיינו שאחדות ישראל מביאה את קץ הגאולה כי הרי הגמ' אומרת¹⁸ שהחורבן והגלות באו בגלל שנאם חניס, ואומר אד"ש מה"מ שבהיבטל הסיבה, ע"י אהבת ישראל ואהבת חניס באה הגאולה **מיד!**

ובפרי' ויחי מוצאים לראשונה בתורה אריכות על פרטי הגאולה והמשיח, כמשי"נ הלאה בברכת יעקב ליהודה¹⁹ "לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו עד כי יבוא שילה ולו יקחה עמים", וכמו שאומר רש"י שקאי על מלך המשיח.

[וב"בעל הטורים" אומר: **"יבא שילה**. בגימטריא **משיח"**] וענין **התקוה** לגאולה ולישועה אנו מוצאים גם אח"כ בפרשה בברכת יעקב לדן²⁰: **"לישועתך קייתי היי"**

⁴ יחזקאל ל"ז, י"ז.

⁵ פס' י"ט [ולהעיר: ששני הפסוקים הנ"ל הם י"ז – גימטרי – **ט"ו"ב**, וי"ט – גימטרי – **בט"ו"ב** (או ר"ת יום טוב), היינו שאחדות ישראל מביאה **הטוב** האמיתי, ויום האחדות לעת"ל יהי' **יום טוב!**]

⁶ פס' כ"ב.

⁷ פס' כ"ד.

⁸ פס' כ"ה.

⁹ עי' במאמרי חסידות על קריעת ים סוף ועוד.

¹⁰ סוכה כז, ב.

¹¹ אוה"ת יוה"כ ע' אתקעו-פ.

¹² ירמ' יז, ג.

¹³ יומא פ"ח דף פה, ב.

¹⁴ יחזקאל לו, כב.

¹⁵ שמיני יא, לו.

¹⁶ מט, א-ב.

¹⁷ פסחים נו, א [אותיות נאו! תנחומא ח. ב"ר צח, ב.

¹⁸ יומא ט, ב.

¹⁹ מט, י.

²⁰ מט, י"ח.

וזרקתי עליכם מים טהורים – לעת"ל

ז. וענין המקוה שקשור לגאולה מתבטא גם בסיום ההלכה ברמב"ם שהוא סיום כל ס' טהרה; בסוף ההלכה כותב הרמב"ם: "הרי הוא אומר"²¹ וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גילוליכם אטהר אתכם" שזהו פס' שמדבר על המצב בזמן ביאת המשיח והגאולה שאז יהיה סיום ושלימות ותכלית הטהרה של כלל ישראל והעולם וכמ"ש הרמב"ם מיד אח"ז ובוזה מסיים את ההל' ואת כל ס' טהרה: "השם ברחמי הרבים מכל חטא עוון ואשמה יטהרנו, אמן". שכנ"ל שתכלית שלימות הכפרה וטהרת העוונות יהיה בביאת המשיח והגאולה, שאז יתקיים היעוד: "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ", מי"ד ממ"ש נאו!

הטבילה – הביטול לה' ולזולת

ח. כפי שכתבנו לעיל ענין טבילה במקוה הוא ביטול האדם במי המקוה שזה מורה על הביטול לה' (ובל' הרמב"ם הנ"ל "במי הדעת") וכשאדם הוא בביטול ואין לו ישות אז יש לו אהבה ואחדות עם יהודים אחרים (וכמ"ש לעיל (ס"ג) דברי הרבי הקודם שכשיש גאולה אין אחדות ואהבת ישראל). וזהו ענין המקוה שבו מתבטלים היהודים ומבטלים את ישותם ועי"כ הוא גורם את האהבה ואחדות ישראל. ומוצאים עוד דבר נפלא הקשור במקוה:

כתוב בתניא בגארת התשובה פ"ב, שמנין הצומות ע"פ האריז"ל על כעס הוא קנ"א (151) תעניות, ואפ"ל ההסבר בזה שקנ"א הוא גימטריא "מקוה"; ז.א. שהרי כעס בא בגלל ישות וגאולה (כמש"נ בתניא פ"א), ואם האדם מתבטל לה' ומבטל עצמו ליהודים אחרים ולא מתגאה, ומבטל את עצמו במי המקוה, זה מבטל את הכעס [וגם רואים במוחש שהאדם הכועס אם נכנס למים, זה מרגיע אותו ונרגע הכעס]. וי"ל ש"כעס" – בגימטריא 150, והמקוה קנ"א היינו שמתבטל לא' אלופו של עולם" – הקב"ה, וזהו התיקון וביטול הכעס [ורואים שם שגם בשאר העבירות מס' הצומות מתאים לגימטריא של העבירה; לדוגמא; על איסור סתם יינם – ע"ג תעניות; וי"י"ן (עם ג' האותיות) ע"ג. ביטול מ"ע דרבנן כמו תפילה – ס"א תעניות- ביטול (עם ד' האותיות) בגימטריא ס"א. המוציא זרע לבטלה – פ"ד תעניות; – לבטלה גימטריא 76 ועם 5 האותיות – 81 ועם ג' המילים מוציא זרע לבטלה – 84] ז"א שע"י אהבת ישראל וביטול מתבטל הכעס.

הפיכת ה' טבת לאור גדול!

ט. הל' מקוואות הן הסיום של ס' טהרה (ו"הכל הולך אחר החיתום"²²), ולומדים ההלכות בחצי הראשון של חודש טבת, ובסמיכות לה' טבת חג "דידן נצח!", ומסיימים בט"ו בשבט "קיימא סיהרה באשלמותא" דחודש טבת, השלימות דחודש טבת. ותוכן ענין המקוה והטהרה דומה לחודש טבת; ענין המקוה הוא שהאדם או דבר טמא נטהר דווקא ע"י שהי' במקוה, כמו שאומר הרמב"ם בהל' הראשונה: "כל הטמאין, בין אדם בין כלים בין שנטמאו טומאה חמורה של תורה, בין שנטמאו בטומאה של דבריהם – אין להם טהרה אלא בטבילה במים הנקוין בקרקע", ז.א. שלמרות שיש דברים שכדי להיטהר צריכים לעבור עוד תהליכים כמו בטומאת מת הזיות מי פרה שלישי ושביעי, אבל גמר טהרה בכל הטמאים הוא רק ע"י המקוה, היינו שהמקוה מטהר ומעלה והופך מטומאה לטהרה.

וכך גם חודש טבת, שכל הדורות לא הי' בו שום יו"ט וחג, ואדרבה בו צום עשרה בטבת שחמור משאר הצומות, וכמ"ש ב"אבודרהם" שגם אם הי' חל בשבת היו צמים, כי נאמר בו "בעצם היום הזה", כמו ביום-הכיפורים (ובפועל צמים אפילו

בערב שבת כמו השנה, ולא מוצאים כן בשאר הצומות), והסיבה כי יום זה הוא תחילת המצור, שגרר אח"כ את כל אירועי החרבן והגלות. וטבת הוא חודש קר וחשוך שהימים קצרים, ומעלים אותו ובו החג הגדול ד"דידן נצח!" והוא עד"מ אבן שמשייפים אותה ונהיית מאבנים מאבנים טובות ומאירות באור צח וטהור! והוא ענין ה"איתהפכא מחשוכא לנהורא" כמו ההפיכה והעליה מטומאה לטהרה (ועיין להלן במסגרת שזהו תוכן החג ה' טבת).

וכן פרשת ויחי – הפיכת גלות מצרים ל"ויחי בארץ מצרים שבע עשרה שנה" טו"ב שנים, כמו ה' טבת כמבואר ב"היום יום" (ש"ק פרי ויחי, ח"י טבת) שזהו ע"י לימוד התורה "תורה אור".

וגם בפרשת שמות, שבה מסיימים ולומדים את רוב ההלכות, מדובר ע"ד ההכנות ליציאת מצרים: "ולהעלותו מן הארץ ההיא אל ארץ טובה ורחבה וגו'"²³, ההעלאה מן הגלות והטומאה לאור הגאולה!

"תקוה" חוט השני"²⁴

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. בהל' טומאת אוכלין מותר לטמא לאכול עם הטהור – אחדות ישראל.
- ב. בהל' כלים – התכללות.
- ג. בפרשיות מקץ ויגש – מסירות נפש האחים ויהודה במיוחד לשחרר את יוסף ובנימין – ערבות ישראל.
- ד. בהפטרת ויגש – אחדות יהודה ואפרים – ישראל.
- ה. "מקוה ישראל" – כינוס ואחדות עם ישראל, ונכנסים למקוה א'.
- ו. "מקוה ישראל" – התקוה לה', לגאולה והישועה.
- ז. בפרשת ויחי – האספו וגו' – כינוס עם ישראל.
- ח. ועי"כ ביקש לגלות הקץ – התקוה לגאולה.
- ט. בסיום מדובר ע"ד הטהרה מהעבירות והטומאה בביאת המשיח והגאולה.
- י. ע"י המקוה – ביטול הכעס – ומנין התעניות ע"ז- קנ"א-גימט', כעס גימט' ק"נ, ומקוה קנ"א.
- יא. מקוואות – הפיכת הטומאה לטהרה, וכן חודש טבת – לאור "דידן נצח!" – אבנים טובות.
- יב. הפיכת גלות מצרים ע"י לימוד התורה ל"ויחי" – טוב שנים.
- יג. ובפרשת שמות ההכנות ליציאת מצרים ולעליה לארץ טובה.

* * *

הלכות מקוואות י"א פרקים

בקשר למ"ש שהמקוה קשור עם הטהרה לעת"ל; פעם דיבר כ"ק אד"ש מה"מ שרואים יחודיות של הלכות מקוואות שיש בהן י"א פרקים שהוא מספר שקשור עם לעת"ל ולמעלה מסדר ההשתלשלות; הא' – אלופו של עולם – שלמעלה מהעולם, ולמרות שגם בהלכות תשובה מדובר על המצב והיעוד לעתיד לבוא בביאת המשיח אבל בן רק 10 פרקים ובהלכות מקוואות- י"א!

ביקש יעקב לגלות הקץ!

בשיחת ה"דברי כבושין" בצום עשרה בטבת ה'תשמ"א אחרי תפילת מנחה (וההמשך בהתוועדות ש"פ ויחי נדפסה בלקו"ש²⁵) שאל כ"ק אד"ש מה"מ את התמיהה הגדולה על מאמחו"ל²⁶

²³ שמות ג, ח.

²⁴ יהושע ב, ח. ועיין ברש"י שפירוש "תקוה" – מלשון "קו וחבל" (שבו הורידה רחב את המרגלים של יהושע, ועל ידו משפחתה תלו את תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקוה מנחם" – להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשווה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקוה מנחם" ח"א).

²⁵ ח"כ פרשת ויחי א', ע' 288.

²⁶ פסחים נו, א.

²¹ יחזקאל לו, כה.

²² ברכות יב, א.

בפרשה (ומובא בפרש"י), עה"פ "ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים"; "ביקש יעקב לגלות את הקץ (הימין)" ושאל הרבי איך אפשר להבין שיעקב בארץ מצרים רוצה לגלות לבניו את הקץ שיהיה אחרי אלפי שנים כי הרי עדיין לא נושענו, ודבר זה יכול לפעול עליהם ייאוש נוראי שהקץ והגאולה יהי בעוד אלפי שנים!! ומה התועלת בגילוי זה!!

וע"כ אמר אד"ש המענה, שרצה לגלות שיציאת מצרים תהי הגאולה השלמה, כפי שחז"ל אומרים שאילו זכו היתה יציאת מצרים הגאולה השלימה והנצחית ובנין בית המקדש הראשון הי' הבנין הנצחי, ואם יגלה להם זאת הדבר יעודד אותם כ"כ ויהיו בבחינת "זכו" שמביא ה"אחישה".

אבל השאלה עוד נשאלת, הרי גם עד ליציאת מצרים מאז פטירת יעקב יהיו עוד שנים רבות (210 פחות 17), וגם זה לא יעודד אותם!! וע"כ ענה אד"ש מה"מ, שיעקב ידע שאם בני ישראל ידעו שיציאת מצרים תהי הגאולה השלימה, זה יעודד אותם כ"כ ויעשו את עבודת ה' בחיות וביתר שאת ויתר עז, שיביא לזירוז יתר של הגאולה, ואז גאולת מצרים היתה יותר מהר, הרבה פחות מרד"ו שנים, כמו שהקב"ה חישב את הקץ, וקושי השעבוד הפחית הרבה שנים מה"ארבע מאות שנה", ומרובה מידה טובה אם עם ישראל היו עובדים את ה' עוד יותר באופן של "זכו", הי' מפחית את גלות מצרים הרבה הרבה שנים, והקץ הי' קצר מאד ע"י עבודת בני", וע"כ רצה יעקב לעודד, שע"כ תבוא הגאולה מיד!

וזיהו ביקש לגלות, את הקץ הקצר שתבוא תיכף הגאולה! וע"כ נשאלת השאלה, אי"כ למה נסתם ממנו ונסתלקה השכינה, הרי גילוי הקץ יגרום לקיצור הגלות ולזירוז הגאולה!!

וע"כ ענה הרבי שמשמים רוצים ומייקרים עבודה בכח היהודים; אם הי' מגלה הקץ ובני"י היו מתעוררים, היתה זו התעוררות שבאה מכח שלמעלה, והי' רוצה שתהי התעוררות מכח עם ישראל, ואז באה גאולה יקרה ונעלית יותר, כי הקץ נעלם ובעצמם מגלים כוחותיהם, ואז לדברים יש יותר קיום.

וההוראה לפועל **מביקש לגלות הקץ!** שיעקב הוא מרכבה עליונה וגם בקשתו היא הוראה שצריכים לעשות הכל להשתוקק ולבקש ולגלות הקץ, ולעשות כל מה שביכולתנו שיבוא מיד, שזה עצמו מזרז הגאולה, ובפרט שעתה בדורנו "כבר כלו כל הקיצים!"

תקוה - בקו

בקשר למ"ש על התקוה לגאולה, "מקוה ישראל", הי' לי קצת מוקשה שלכאורה "תקוה" היא דבר שתיכנן שתתקיים ואולי לא, ואולי מתאים יותר הלשון אמונה?

וי"ל המענה; תקוות עם ישראל לגאולה, היא לא כמו התקוות לעניינים גשמיים, שאולי לא יתקיימו. אלא "תקוה" - מ"ל קו, שהולכים **לבטח בקו** זה, שמאמינים **ויודעים** שיתקיים **בקרוב**, וזה עצמו מקרב ומזרז הענין ע"ד הוראת ודברי רבותינו נשיאינו: "**טראכט גוט - וועט זיין גוט!**" (=חשוב טוב - יהיה טוב!) שבטוח שיתקיים!

(ובעז"ה בגליון הבא נספר מופת אד"ש בענין זה)

ה"י טבת - גימטריא - בית חב"ד

בה' טבת תשמ"ז בשעה 11 בבוקר כשהודיעו על הניצחון במשפט הספרים והכריזו "דין נצח!" רצתי מ-770 להודיע לתמימים שלמדו בבנין "חובבי תורה" שם למדו אז ה"קבוצה" מארה"ק. ובדרך חשבתי למה החג בה' טבת, ולא בחנוכה ואפילו לא ביום אחרי חנוכה? וחשבתי; ה"י **טבת** (ה"י במילוי יו"ד), בדיוק גימטריא "**בית חב"ד**", ואז בתקופת המשפט הרי הרבי עשה ה"שטורעם" והסעיר שבכל מקום בעולם יעשו "**בית חב"ד**" [כי הי' ערעור על "בית חב"ד הכללי והיעקרי - 770, וגם הצד השני טענו שחב"ד לא מספיק פעילים בפעולות להפצת היהדות והמעיינות] ולכן הרבי תבע לייסד ולחזק את ה"בתי חב"ד" בכל העולם, ושיהי' על כ"א **שלט** "בית חב"ד" (ואח"כ נהיה גם שלט "בית משיח")

ובש"פ וירא תשמ"ז דיבר אד"ש שבכל "בית חב"ד" יהי מקום (חוץ מהפעולות והלימודים הרוחניים) גם מקום לאכול וגם לישון, כמו אצל אברהם אבינו "ויטע אש"ל" (ר"ת אכילה שתיה (או שינה) לינה (או ליווי)).

ובקונטרס השיחה שהגיה אד"ש הוסיף בהערה: "**ויטע אש"ל** - גימטריא- **בית חב"ד** (או **בתי חב"ד**)".
וה"י טבת נתן חיזוק וקיום לבתי חב"ד.

להאיר את ה"טבת" - "דירה בתחתונים!"

בקשר לה' טבת בתחילה הי' מוקשה למה חג הניצחון דווקא בטבת משא"כ אצל הרביים הקודמים האדמוה"י והאדמוה"מ היו הגאולות בכסלו, ובטבת עצמו לא בתחילתו שעדיין חג החנוכה, ואפילו לא למחרת חנוכה, אסרו חג, וגם לא בד' טבת שלפעמים הוא למחרת חנוכה (אם בכסלו רק כ"ט יום), אלא ביום ה' שאף פעם הוא לא למחרת חנוכה!!

וההסבר פשוט; להביא גאולה לכסלו, "חודש השלישי" זה לא "חידוש", עניינו של כ"ק אד"ש מה"מ לקחת את ה"טבת", שמצד עצמו הוא נראה חודש ירוד "חודש הרביעי", שאין בו שום חג ואדרבה כנ"ל בו הצום החמור "עשירי בטבת" שבו החל המצור וצמים אפילו אם הי' חל בשבת והוא חודש קר וחשוך (הימים בו קצרים) ואד"ש "**הרים**" והאיר אותו והביא בו חג ניצחון וגאולה שזהו כל תפקיד דורנו **להרים** ה"תחתונים" ולעשות כל העולם והגלות ל"בית חב"ד" ו"בית משיח"!

ולקחת ה"טבת" שלכאורה נמוך, ולשייפו ולעשות ממנו אבנים **טבת** ומאירות, כמ"ש בבראשית "בנות האדם כי **טבת** הנה", וקשור במאחז"ל "חודש שהגוף נהנה מן הגוף".

להרים כל העולם!

סיפר לי השד"ר הרה"ת **יוסף הלוי שיחי** וויינבערג:

פעם הוא הי' זקוק מיידית למענה מאד"ש בשביל א' ה"מקורבים" שלו בענין **דחוף** ביותר, וכשבא למוזכרות אמרו לו שכעת נמצא המזכיר הרב חמ"א ע"ה חודקוב בחדרו של אד"ש, וכשיצא לא תהי אפשרות להכניס מכתב לרבי למשך כמה שעות "אין יוצא ואין בא", והוא הי' צריך המענה ממש מיד.

והרב וויינבערג תחב המכתב בחריץ הדלת (בגובה אדם) בתקוה שכשהרב חודקוב יצא הוא יבחין במכתב וימסור לאד"ש, אמנם הרב חודקוב אצל אד"ש הי' תמיד במתח, ולא הבחין במכתב וכשפתח הדלת המכתב נפל על הרצפה בחדרו של אד"ש.

אד"ש הבחין במכתב, והתכופף והרים וענה מיד והורה ע"י המזכירות מה לעשות והענין טופל והסתדר, אבל הרב וויינבערג לבו נקפו ולמחרת כתב לרבי וביקש מחילה ותיקון שגרם לרבי להתכופף ולהרים המכתב מהרצפה.

וע"כ ענה וכתב אד"ש מה"מ: "**הרי זה ענייני "אויפהייבען" (=להרים), ובפרט דברים ועניינים וואס אנדערע האבען פארזען"**

(היינו שענייניו של כ"ק אד"ש מה"מ **להרים** ולרומם העולם וכל דבר לה' ולגאולה!)

חי וקיים בהווה ולעולם!

בקשר לתחילת ושם הפרשה "**ויחי**" הי' לי מוקשה, הרי "ויחי" הוא לי צער ע"ד ויהי בימי שחז"ל אומרים שהוא לי צער, ולכאורה ויחי הוא חיובי ומעודד?

ואפשר לענות "**ויחי**" הוא לי עתיד והווה הנמשך, "ויחי" הוא לי עבר, כי הי' היא "ויו ההיפוך" שהופכת העתיד **לעבר**, ואם מרגישים **יחי** - הוא דבר טוב, אבל אם חושבים שזה הי' בעבר ולא נמשך, אזי הוא **יחי**.

וי"ל שזהו גם המשמעות למאחז"ל שויהי בימי לי צער כי צריכים לדעת ולהרגיש שדברי התורה הם הווה הנמשך וחיים וקיימים, אבל אם מתייחסים וחושבים שהדברים היו רק בעבר, זהו וי. וע"ד "הקורא את המגילה למפרע - לא יצא" שחושב שהי' רק בעבר ולא הווה.

לעילוי נשמת

האשה החשובה **צביה ליבא** בת ר' חיים משה ע"ה **קארלעבאך**

לרגל היארצייט הראשון **כ"ו טבת**, ה'תשע"א

יה"ר שתהי מליצת יושר עבור בני משפחתה שיחיו, להצלחה ועליה בכל העניינים הגשמיים והרוחניים מתוך הרחבה בריאות אושר ושמחה תמיד כל הימים, וירונו נחת יהודי חסידותי מכל יוצאי חלציהם, ויקויים "הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם בבליאת המשיח והגאולה השלימה מי"ד ממ"ש, נאו!

נדפס ע"י בני משפחתה שיחי

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביתחני"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!